

Jak to vidí starosta
„Město jsme rozhybali. A Nový Bor je teď čistý“

Zajímavým příběhem prošel novoborský občanský demokrat Jindřich Mareš v doznívajícím volebním období. Začal jako druhý místostarosta, poté se přesunul na post prvního místopředsedy. Nakonec vystoupal na funkci nejvyšší. Od června 2008 je starostou Nového Boru.

Jak hodnotíte volební období, co se povedlo?

Město jsme rozhybali a stabilizovali po výměnách starostů. Nový Bor je čistý. Získali jsme hodně evropských dotací. Vybudovali jsme tři dětské hřiště, město bez bariér, lávku přes silnici 1. třídy jedna devět. Podařilo se obnovit výrobu v Crystalexu, za tím jsem šel. Byla to práce, na které se město hodně podílelo. Nastartovali jsme projekt čtyřměstí se dvěma bavorskými městy. Za úspěch považuji skatepark, výtah v knihovně, kině. Opravili jsme spoustu chodníků, udělali dvě nové křižovatky, na třech sdišlících jsme zřídili parkovací stání. Personální audit a výměna tajemníka městského úřadu také Novému Boru prospěla.

Jaké problémy Nový Bor tíží?

Doposud jsme nenastartovali průmyslovou zónu, která je potřebná. Musíme vytvořit čtyři sta pracovních míst. Mrzí mě rekonstrukce náměstí, protože projekt je krásný. Dvakrát jsme na něj žádali dotace a skončili druzí. Boli nás obřadní síň, kterou chceme dát do pořádku.

Jste v Novém Boru lídr Občanské demokratické strany do komunálních voleb. Co voličům nabízíte?

Nabízíme pokračování ve stabilitě radnice. Vyrovnaný rozpočet, který máme nejlepší v Libereckém kraji. Prioritou je získat více pracovních míst, pro to uděláme všechno. Chceme vykoupit od Jiskry koupaliště, opravit ho a zmodernizovat, obnovit letní kino, vybudovat další cyklotrasy. (os)

Na radnici v Novém Boru se vystřídali tři starostové

» **Předvolební seriál**
MF DNES analyzuje situaci v největších městech Libereckého kraje. Dnes Nový Bor.

Tři starostové za jedno volební období. Jeden z nich odsouzený za korupci. Krach sklářského gigantu Crystalexu a s ním spojená nezaměstnanost. Dramatické čtyři roky zažil dvanáctitísícový Nový Bor. Volby v roce 2006 s výrazným náskokem vyhrála ODS v čele s mladým politikem Radkem Nastičem, který starostoval od roku 2004. Do novoborského zastupitelstva se pojovalo osm politických subjektů. Občanští demokraté utvořili koalici se sdružením Nový Nový Bor. „V té době naše spolupráce fungovala, uspořili jsme hodně peněz,“ říká František Novosad z Nového Nového Boru. Pak přišla úplatkářská kauza starosty Nastiče, kdy byl přichycen při braní úplatku.

Po jeho odvolání se stala starostkou dosavadní první místopředsedka Stanislava Silná ze sdružení Nový Nový Bor. V době její vlády však byla již koalice rozhádaná. Atmosféra v zastupitelstvu byla podle

FAKTA

Nový Bor

Počet obyvatel:	12 260
Prům. věk:	39,3
Míra nezaměstnanosti:	12,8 %
Příjmy:	166 388 125 Kč
Výdaje:	164 416 239 Kč
Starosta:	Jindřich Mareš (ODS)
Zastupitelstvo:	21 členů

Volby 2006	
ODS	8 mandátů
ČSSD	4
SNK - ED Nový Nový Bor	3
SOS	2
USZ	1
Strana zelených	1
KSCM	1
US-DEU	1

většiny aktérů výbušná, plná pútek. „Místo skutečné práce se jen politikařím,“ stěžovala si krátce před odvoláním Silná. „Jedna velká katastrofa, plná obrovské nevraživosti,“ hodnotí vztahy mezi zastupiteli velitel místních hasičů Josef Kočí. V červnu 2008 se dohodly dvě nejsilnější strany v novoborském zastupitelstvu na velké koalici. Starostou se stal Jindřich Mareš z ODS, místopředsedou Stanislava Valdman ze sociální demokracie. „Když došlo k odvolání starosty Nastiče, v zastupitelstvu se třibily názory, politické síly se různé přetlačovaly. Díky uzavření naší koalice se situace stabilizovala,“ myslí si Valdman. Většinu bodů koalici dohodly se podle něj podařilo splnit. „Vůbec nejdůležitější je, že se nám v posledních dvou letech podařilo udržet vyrovnaný rozpočet, zadluženost města jsme snížili o deset milionů,“ uvádí. Ve srovnání s minulými lety podle něj získali dost peněz z dotací. S tím však nesouhlasí exstarostka Stanislava Silná. „Mohli jich do města přinést více,“ konstatuje.

Největší ranou pro Nový Bor však byl pád sklářského gigantu Crystalexu v lednu 2009. O práci naráz přišlo 1600 lidí, nezaměstnanost narostla na osmnáctiprocentní hranici. „Nezaměstnanost je u nás velký problém, na ni se nabaluje i kriminalita,“ vysvětluje bývalá starostka. Po roce sice začal Crystalex vyrábět, zaměstnávají však jen třetinu původního počtu pracovníků. Získání dalších pracovních míst vidí jako nejdůležitější závazek do budoucna všechny strany. „Musíme získat 400 pracovních míst, rozjet průmyslovou zónu,“ říká starosta Mareš.

Oldřich Szaban
» Zitra čtete o Zeleném Brodu

Třetí starosta Jindřich Mareš (na snímku) vystřídal ve funkci starosty Nového Boru Stanislavu Silnou, ta zase předtím nahradila Radka Nastiče stíhaného za korupci. Foto: O. Bartovský, MF DNES

Jak to vidí opozice
„Politika je svinstvo i na komunální úrovni“

Moc se toho nepovedlo, je tu těžká domluva, říká zklamane novoborský zastupitel ze sdružení Nový Nový Bor František Novosad.

Jak hodnotíte poslední čtyři roky v Novém Boru?

Je to pro mě obrovské zklamání, i komunální politika je svinstvo. Je to o lidech. Pokud tam budou takové jako současný starosta, bude to špatné. Spletl jsem se i v bývalém starostovi Nastičovi. Moc se toho nepovedlo, je tu těžká domluva. Myslel jsem, že to tu bude fungovat lépe. Politicky to rvou ODS a sociální demokracie. Dostaly stranický úkol odstranit tajemníka, udělaly pro to všechno. Tajemník Metál byl zkušený, měl znalosti a přehled. Starostka Silná ho odmítla odvolat. Proto potom dvě nejsilnější strany odvolaly ji. Za vším stál majitel sklářské firmy Egermann Robert Uxa, kterému vadilo, že tajemník před lety na základě usnesení rady mu dal odvézt sochu z jeho pozemku do Kravař.

Co se podařilo?

První dva roky jsme byli v koalici s ODS, podařilo se nám ušetřit několik desítek milionů. Já osobně rozkryl dva tři případy. Postavili jsme Dům s pečovatelskou službou v ulici Boženy Němcové. Původní projekt ještě za minulého vedení byl dražší a s příšernou architekturou. Uspořili jsme dvacet milionů.

Kandidujete nyní do voleb?

Jsem na desátém místě, kolegové mě přemluvili. Znovu do zastupitelstva kandidují destruktivní lidé. Nechci se s nimi setkávat. Já chci pořádek a zodpovědnost. Tu oni nemají. Osm let jsme se snažili postavit toalety v blízkosti muzea, pro turisty. Sociální demokraté byli vždy proti. Nedokázal jsem jim vysvětlit, že už dnes nejsou záchody dřevěná latřina s deklem a že existují moderní technologie, kdy toalety nesmrdí. (os)

Kampaň je rekordní, politici se přetahují o billboardy

» Pokračování ze strany B1

Nelegální výlepy řešili v posledních dnech ve Vratslavicích nad Nisou. Doplatily na to i plakáty Věci veřejných vyvěšené na lampách pouličního osvětlení, které Technické služby odstranily, přestože jejich vyvěšení strana řádně zaplatila. „Když jsme omyl zjistili, okamžitě byly reklamy na sloupy vráceny,“ řekl vratslavický starosta Lukáš Pohanka z hnutí Starostové pro Liberecký kraj. Zároveň odmítl tvrzení, že se snažil takto likvidovat předvolební kampaň konkurence.

Strany v kraji letos do volební kampaň investovaly statisíce. Soudě podle velikosti a množství

plakátů mají nejdražší kampaň ČSSD a TOP 09. Kampaň TOP 09 je ale v krajském městě skoro zbytečná, kvůli vnitřním sporům v městské organizaci nechalo vedení stáhnout všechny kandidáty, a TOP 09 tak ve stotisícovém Liberci do voleb nezasáhne. Kandiduje však v jediném městském obvodu Vratslavice a tak její billboardy hlásají potřebu změny ve Vratslavicích či propagují senátního kandidáta strany Jana Marušiaka.

Strany nevyužily v kampani jen plakáty a letáky, ale vyrážejí i přímo na voliči. V Liberci je nejvíce vidět kandidáty dvou nejsilnějších stran – ODS a ČSSD.

Doplují jablonečtí piráti až na radnici?

JABLONEC NAD NISOU (ac) Česká pirátská strana – jednoduše Piráti. Objevili se před parlamentními volbami. Ačkoli se do poslaneckých lavic nedostali, způsobili slušný poprask. Tím to letos neskončilo.

Na stahování empetrojek a filmů nezanevřeli, teď se totiž soustředí na radnice. Dvanáctičlenná kandidátka Pirátů vyzve ve volbách o křesla v jabloneckém zastupitelstvu zavedené strany.

„Zaujala mě myšlenka svobodného internetu. Hlavně bezplatné sdílení hudby a filmů pro vlastní potřebu,“ vzpomíná na svůj loňský vstup do strany sedmadvacetiletý IT technik Pavel Klápště, lídr jabloneckých Pirátů. Podobně na tom byli i další

dva Jablonečané: Jaromír Vrbata a Jan Vyhnal.

Dohromady s Klápštěm tvoří polovinu krajské organizace Pirátů. Ta totiž čítá pouze šest lidí.

Samí přiznávají, že hlavní téma je pro ně internet, který nazývají svým mořem. Dobře vědí, že to není zrovna téma komunální. I zde mají svůj program: „Finanční transparentnost a zamezení korupci. Hned po nástupu na radnici bychom provedli audit veškerého hospodaření,“ odkrývá zámeř strany Vyhnal. „Jde o to, že například výroční zpráva je něco, co je

pro běžného člověka naprosto nerosrozumitelné. My bychom chtěli, aby byla na internetu dohledatelná každá konkrétní položka. Stejně tak jako celý průběh všech městem vypisovaných soutěží,“ upřesňuje Vrbata.

Piráti jsou si vědomi reality. Je jim jasné, že s tímto již nejsou tak unikátní. „Stop korupci“ totiž, alespoň na papíře, hlásí téměř každá strana. „My ale máme tu výhodu, že opravdu nejsme navázáni na žádné sponzory, veškeré naše financování je na internetu,“ obhajuje Vyhnal program. To má i nevýhody. Zejména

málo peněz na kampaň. „Ty nemáme v podstatě žádné, vedeme tak guerilla kampaň po internetu. Tím ale příliš neoslovíme střední generaci, která internet používá sporadicky,“ ví Vyhnal. Z toho je patrná i další charakteristika Pirátů – jsou stranou po všech stránkách mladou. Nejvíce se to projevilo při střeďoškolských volbách nanečisto: Piráti v nich dostali skoro 8 % hlasů. Více než sociální demokraté, komunisté nebo zelení.

Podobně mladí jako voliči a sympatizanti jsou i kandidáti. Věkový průměr dvanáctičlenné jablonecké kandidátky je 26 let. Vedle nejčastějších počítačových techniků se tu také objevují i studenti.

Vášim objektivem MF DNES přináší fotografie čtenářů ze serveru rajce.idnes.cz. Jde o snímky z liberecké výstavy Dům a bydlení

Výstava Dům a bydlení začala na libereckém výstavišti 7. října a skončila včera. Přijelo 182 vystavovatelů z celé České republiky.

Veletrh měl široký záběr od sedacích souprav, postelí, koupelen a kuchyní až k celým interiérum na klíč.

Prodejná výstava pomohla i obětem povodní. Pro lidi, kteří prokázali, že jim povodeň zničila zařízení jejich obydli, byla připravená speciální nabídka slev a výhodných nákupů.

3x foto: Jaroslav Málek
http://zirkon.rajce.idnes.cz

Na hlubším poznávání svého těla není nic špatného

» **Studenti píšou noviny** Jak by měla vypadat sexuální výchova?

Nedávno se vedla diskuse, jestli sexuální výchova patří či nepatří také do školy. Určitě všichni víme, že děti většinu věcí dávno znají. Avšak můj názor je určitě pozitivní – ano, měla by se věst, vždyť skoro každý člověk touto zkouškou aspoň jednou v životě projde, tak proč ho na to nepřipravit.

Na škole by měly být určité stanovené podmínky, aby věděli učitelé, jak daleko se svojí výukou mohou dojet. Každý školák na tento předmet bude reagovat jinak, někdo bude rád za tyto zkušenosti a rady, někdo bude mít nějaký problém,

kteřý by se mohl řešit s učitelem, avšak najdou se i někteří, kteří se budou stydět před tolika spolužáky.

Tuto situaci bych řešila tím, že stát by dotoval školu příručkami o sexu, časopisy o sexu a další možné alternativy. Školáci by pak mohli v soukromí studovat knížku, a kdyby je něco zajímalo více, určitě by měl být učitel ochoten mu dát rady v soukromí. Další alternativa by byla, kdyby se s výukou začalo už v 1. třídě. To se přece ještě děti nestydí. Vždyť co je na tom, hlouběji poznávat své tělo.

Bára Šálková
SŠGS Jablonec nad Nisou